

Verantwoordingsdocument consultatie concept NBA-handreiking 1109

Twaalf partijen hebben gebruik gemaakt van de mogelijkheid om formeel te reageren op concept NBA-handreiking 1109 *'Accountant en corporate governance informatie: handvatten voor externe accountants van beursgenoteerde vennootschappen'*.

Deze twaalf partijen zijn: Eumedion, VEB, VNO-NCW, VEUO, EY, PwC, Deloitte, IIA, NBA accountants in business en interne accountants, NBA LIO, NBA-werkgroep Fraude en NOREA. De NBA is hen allen erkentelijk voor de waardevolle reacties.

Elk van deze partijen speelt een rol in de verantwoordingsketen van beursgenoteerde vennootschappen. De gehele set aan consultatiereacties laat een variatie in perspectieven zien op (de verwachtingen ten aanzien van) de rol en werkzaamheden van de externe accountant bij corporate governance informatie in het bestuursverslag, inclusief de Verklaring Omtrent Risicobeheersing (VOR) zoals die is opgenomen in de Code 2025. De consultatiereacties lopen dan ook uiteen, onder andere ten aanzien van:

- De omvang van de handreiking 1109 inclusief een specifieke, uitgebreide bijlage over de VOR.
- De mogelijke rol van de externe accountant op verzoek van de commissarissen om op deelgebieden van de corporate governance informatie in het bestuursverslag, een vorm van assurance te verlenen.
- De (mogelijke) relatie tussen de VOR en de controle-aanpak voor de jaarrekening door de externe accountant.

Ook zijn er suggesties gedaan om de handreiking op een aantal punten te verduidelijken c.q. anders te verwoorden, onder andere ten aanzien van:

- De mogelijke samenwerking van de externe accountant met de internal audit functie ten aanzien van corporate governance informatie in het bestuursverslag en rvc verslag.
- De rol van de IT-auditor in het controleteam.
- De consistentie in gehanteerde bewoordingen in de omschrijving van de rol en werkzaamheden van de externe accountant in relatie tot de wet en Standaard 720.
- Het Point-in-time versus period-of-time uitgangspunt in de VOR.

De ontvangen input is beoordeeld en gewogen tegen de voornaamste uitgangspunten die ten grondslag liggen aan handreiking 1109, te weten:

- Handreiking 1109 richt zich op de rol en werkzaamheden van de externe accountant bij corporate governance informatie in het bestuursverslag, die voortvloeit uit BW2 en Standaard 720.
- Handreiking 1109 is primair gericht om externe accountants van beursgenoteerde vennootschappen handvatten te geven.
- Handreiking 1109 sluit aan op de in 2021 herziene RJ-400 richtlijn, in bijzonder hoofdstuk 4.
- Handreiking 1109 kent een relatief uitgebreide bijlage die specifiek over de VOR gaat omdat dit nieuw is in 2025, de VOR zoals opgenomen in de Code 2025, een aantal specifieke typerende uitgangspunten kent en er bij externe accountants in de praktijk een behoefte is aan nadere informatie over de VOR.
- Gezien de onderliggende uitgangspunten die aan de VOR in de Code 2025 ten grondslag liggen, in bijzonder dat het aan bestuurders en commissarissen is om de VOR op basis van open normen onderneming specifiek in te vullen, is in de handreiking 1109 geen nadere invulling aan open normen gegeven.

Op basis van bovenstaande is handreiking 1109 op een aantal punten aangepast. Naast kleine tekstuele aanpassingen zien de aanpassingen vooral toe op de volgende punten:

- Aanpassen van de formele status van regelgeving (voorblad en paragraaf 1.4).
- Toevoeging tekst (paragraaf 1.1) dat de rol van de externe accountant ten aanzien van de VOR niet wijzigt, maar wel de accountantswerkzaamheden raakt; nadrukkelijk wordt hierbij opgemerkt dat de andere corporate governance-mededelingen in het bestuursverslag en het rvc-verslag van gelijk belang zijn en dat de rol en de werkzaamheden van de externe accountant met betrekking tot die governance-mededelingen niet wijzigen.
- Toevoegen van de wetteksten over de rol van externe accountant volgens Standaard 720 en volgens artikel 9 VGBA (paragraaf 3.4).
- Verduidelijken en verplaatsen van de tekst van de mogelijke assurance rol van de externe accountant bij corporate governance informatie in het bestuursverslag (paragraaf 3.4).
- Toevoegen van definitie van het begrip afwijking volgens Standaard 720.12 (paragraaf 4.3).
- Verduidelijken van de relatie tussen de VOR en de controle-aanpak voor de controle van de jaarrekening (paragraaf 4.3 en Bijlage B.II).
- Aanscherpen tekst inzake de mogelijke samenwerking met internal audit (paragraaf 4.5)
- Verduidelijken van de linker kolom in de tabel mededelingen over risicobeheersing in het bestuursverslag en rvc-verslag en aanpassing in uitleg van waar cursieve tekst ** voor staat (Bijlage paragraaf B.I).
- Aanscherpen alinea over tijdsdimensie (point-in-time versus period-of-time) in best practice bepaling 1.4.2 en in de bestuursverklaring uit hoofde van best practice bepaling 1.4.3 (Bijlage paragraaf B.III).
- Toevoegen van een alinea over de rol van teamleden (inclusief specialisten) bij de beoordeling van het bestuursverslag, met als voorbeeld de IT-auditor (Bijlage paragraaf B.III).